

Milton H. Erickson

Primer GEORGE¹

George je ob prvem srečanju z avtorjem imel za seboj že pet let bivanja v psihiatrični bolnišnici. Njegove prave identitete niso nikoli odkrili. Bil je preprosto petindvajsetletni tujec, ki ga je policija zaradi nerazsodnega vedenja privedla v državno psihiatrično bolnišnico. V petih letih, ki jih je prebil v bolnici, je povedal le tri razsodne stavke: "Ime mi je George", "Dobro jutro" in "Lahko noč". Sicer je neprestano blebetal nerazumljivo besedno solato, brez smiselne sporočila. Sestavljena je bila iz zlogov, besed in nepopolnih stavkov. Prva tri leta je sedel na klopi pred vhodom na oddelek in nestrpno skočil v vsakogar, ki je prišel na oddelek in ga zasul s svojo besedno solato. Sicer je večinoma mirno sedel in sam pri sebi momljal svojo besedno solato. Psihiatri, psihologi, medicinske sestre, socialni delavci, drugo osebje in celo drugi pacienti so nešteto krat zaman potrpežljivo poskušali iz njega izvleči kako smiselno formulacijo. George se je izražal le na en način, v jeziku besedne solate. Po približno treh letih je še vedno pozdravljal osebe ob vstopu na oddelek z izbruhom nesmiselnih besed, v ostalem času pa je tiho sedel na klopi s srednje depresivnim videzom in z običajnim nekajminutnim jeznim izbruhom besedne solate, če ga je kdo ogovoril ali kaj vprašal.

Avtor se je pridružil osebju bolnišnice, ko je bil George tam že šesto leto. Povedali so mu, kako se George obnaša na oddelku. Izvedel je tudi, da so pacienti ali osebje oddelka lahko sedeli ob njem na klopi, ne da bi s tem izzvali njegovo besedno solato, vse dokler niso z njim spregovorili. S temi podatki je avtor izdelal terapevtski načrt. Tajnica je stenografsko zapisala besedne solate, s katerimi je tako nestrpno zasul vse tiste, ki so prihajali na oddelek. Avtor je skrbno preučil vse te zapise besedne solate, vendar ni uspel odkriti nobenega pomena. Te besedne solate je nato skrbno parafraziral z uporabo besed, ki so bile vsaj podobne Georgevim. Nato se je natančno naučil te

¹ To je prevod dela Ericksonovega članka z naslovom The Use of Symptoms as an Integral Part of Hypnotherapy, objavljenega v Rossi E., ur. (1980). Innovative Hypnotherapy by Milton H. Erickson.

parafrazirane inačice, dokler je ni tekoče obvladal. Imela je podoben vzorec kot Georgeova solata, vendar je imela drugačen besednjak.

Za vstopanje na oddelek so začeli uporabljati le stranska vrata, ki so bila kar nekaj stran od mesta, kjer je poleg glavnih vrat sedel George. Avtor je nato vsak dan za nekaj časa molče prisedel k Georgeu na klop in čas vsak dan podaljševal, dokler ni dosegel časa ene ure. Naslednjega dne se je, sedeč ob njem, predstavil v drugo smer, kot je sedel George. Le-ta ni odgovoril.

Naslednji dan se je avtor predstavil tako, da se je pri tem obrnil k Georgeu. Ta je odgovoril z izbruhom besedne solate, na katero je avtor odgovoril vljudno in pozorno z enakim obsegom svoje lastne natančno izoblikovane besedne solate. George je izgledal zmeden in ko je avtor zaključil, je George izustil še eno dozo besedne solate, vendar v vprašujočem tonu. Kot da bi odgovarjal, je avtor postregel z novo dozo besedne solate.

Po še šestih izmenjavah je George utihnil, avtor pa je takoj odšel po drugih opravkih.

Naslednje jutro sta si izmenjala ustrezen pozdrav, tako da je vsak povedal svoje ime. Nato je George nadaljeval z dolgotrajnim nagovorom besedne solate, na kar je avtor odgovoril spoštljivo in prijazno z enakim odmerkom besedne solate. Sledile so strnjene izmenjave kratkih in dolgih govorov besedne solate, dokler ni George utihnil, avtor pa je spet odšel po drugih opravkih.

To se je nadaljevalo še nekaj časa. Nato je imel George po jutranjem pozdravu nepretrgano štiriurni govor brezpomenske besedne solate. Avtor je velikodušno žrtvoval kosilo in mu v celoti prijazno odgovoril. George je pozorno poslušal in odvrnil z dvournim govorom, na kar je dobil enako obsežen odgovor. (Čez dan so opazili, da George gleda na uro.)

Naslednje jutro je George normalno odzdravil ter dodal dva nesmiselna stavka, na kar je avtor odgovoril z enako količino nesmisla. George je nato odvrnil: »Govorite

smiselno, doktor.« »Seveda, prav rad. Kako se pišete?« »O'Donovan in veliko časa je že minilo, odkar sem srečal človeka, ki se zna pogovarjati. Že pet let v tej gnusni beznici«..., čemur je dodal še stavek ali dva besedne solate. Avtor je odvrnil: „Vesel sem, da sem zvedel za vaše ime, George. Pet let je že kar preveč časa"... in dodal približno dva stavka besedne solate.

Nadaljevanje si lahko predstavljamo. Cela Georgeova osebna zgodovina, posejana z vložki besedne solate je postopno prišla na dan z avtorjevim izpraševanjem, ki je bilo posejano z enakimi odmerki besedne solate. Njegovo okrevanje je bilo izjemno dobro, čeprav se nikoli ni povsem rešil vložkov besedne solate, ki pa se je zreducirala na občasno nerazumljivo momljanje. V roku enega leta je zapustil bolnico, se zaposlil in se v vse večjih presledkih vračal v bolnico, kjer je poročal o vse boljšem prilagajanju. Svoje poročilo je vedno začel ali zaključil z nekaj besedne solate in pričakoval, da mu bo avtor enako odgovoril. Vendar je na srečanjih pogosto tudi komentiral z navihanim izrazom na obrazu: „Nič ni boljšega v življenju kot malo norosti, kajne, doktor?" in očitno pričakoval, da se bo avtor z njim strinjal in se tudi je. Nato je dodal še nekaj nesmiselnih besed. Po treh letih, odkar je zapustil bolnico in se je vse bolj vklopil v vsakdanje življenje, je prenehal z obiski pri avtorju. Sem in tja je poslal kakšno razglednico iz drugega mesta. Na kratko je sporočal o tem, kako se je znašel v tistem kraju. Napisana je bila pravilno, vendar je za svojim imenom dodal nekaj nesmiselnih zlogov. Nikoli ni napisal svojega naslova. S tem je na svoj način prekinil odnos.

Med potekom njegove psihoterapije se je pokazalo, da lahko razvije srednje globok do globok trans v okoli petnajstih minutah. Vendar pa je bilo njegovo obnašanje v transu skoraj popolnoma enako kot v budnem stanju in si s transom v terapevtskem smislu ni bilo možno pomagati, čeprav je avtor večkrat poizkušal. V vsakem terapevtskem pogovoru sta sogovornika preudarno uporabljala ustrezno količino besedne solate.

Delo z Georgeom predstavlja skrajni primer srečanja s pacientom na ravni njegovega zelo resnega problema. Avtorja so kolegi sprva zelo resno kritizirali, ko pa je postalo očitno, da je zadovoljujoče odgovoril na pacientove potrebe, ni bilo več nasprotujočih komentarjev.

Prevedla Danijel Mivšek in Miran Možina